

NIEUWSBRIEF KBO

KBOEDE
senioren doen mee!

afdeling Ede

jaargang 31, nr. 5 mei 2024

In dit nummer:

Colofon	2
Voorwoord Van het bestuur	3
Pastorale bijdrage	4
Audiëntie bij de Paus	7
Berichten van O & O Excursie	8
Column 'Gevonden'	12
Woningcorporatie	13
Vakantie Umbrië	14
Dagje uit	15
Agenda	16

Interessante informatie:

Bizar	5
Gedenkteken Herdenken	6
Dag van de fietshelm	7
Woonvormen senioren	9
Woning koel houden	10
Help boeven vangen	10
Advocaatje	11
Draadje in rauw ei	11
Doppen op verpakkingen	12
Flipje	15

Afbeelding voorpagina

Boven: Station Lunteren in 1943 (vriendinnen vanuit Utrecht stad op weg naar de Achterhoek om aan te sterken bij bekenden)

Onder: Station Lunteren vorig jaar

Colofon

Voorzitter Ap Dominicus
t. 0318-79 51 43
email: abdominicus1@gmail.com

1^e Secretaris
Adri Koch t. 0318-65 03 68
email: secretaris@kbo-ede.nl

2^e Secretaris/Notulist
Erica Kuijper t. 06-54 66 42 06
Email: erica.kuijper@kpnmail.nl

1^e Penningmeester
Gijsbert van Ingen t. 06-47 55 22 32
email: penningmeester@kbo-ede.nl

Rekeningnummer voor contributie
en giften
NL02 INGB 000 41 76 610
t.n.v. KBO voor Senioren afd.
Ede-Bennekom

Ledenadministratie
Charles Slangen t. 06-27 09 17 46
email:
ledenadministratie@kbo-ede.nl

Commissie Ontwikkeling &
Ontspanning (O&O)
Coörd. Trudy v. Schoonhoven
t. 0318-64 59 09 / 06-46 89 94 88
trudyvanschoonhoven@planet.nl

Coördinator bezorging
Ons Magazine en Nieuwsbrief
Beer Radstaat
t. 0318-63 29 92 / t. 06-10 51 43 28
email: g.radstaat@hotmail.com

Belastingsservice Ouderenbonden
Coördinator HUBA Douwe Ettema
t. 0318-64 58 31 / 06-55 90 06 46
email: ettema.douwe@gmail.com

Vrijwillige Ouderen Adviseur (VOA)
en Wet Maatschappelijke
Ondersteuning (WMO)
Frans Bik t. 0318-84 29 92
email: fransbikkel1@gmail.com

Pastoraal adviseur
Em. pastor Hans Lucassen

Coördinator Zorg & Welzijn +
Haal en breng service
Thijs Waasdorp
0318-631 256 of 06-53 79 18 54
m.waasdorp@chello.nl

Coördinator PC hulp
Jan Kemman t. 06-38 48 41 12
email: j.kemman@chello.nl

Beheer website en facebook
Annelies Tax t. 0318-61 77 93
email: webmaster@kbo-ede.nl

Redactie Nieuwsbrief
Redacteur Fred Deuning
t. 06-38 15 52 96
email: jefdeuning22745@freeler.nl
+ kbonieuwsbrief@gmail.com

Corrector Mary-Ann Borggreve
Vormgever Erik Erkelens

Deze Nieuwsbrief kunt u ook lezen op onze website www.kbo-ede.nl

Facebook www.facebook.com/KBO-Ede-897647640335670/

Volgende kopij uiterlijk inleveren 6 mei 2024

Voorwoord

De Algemene Ledenvergadering (ALV) KBO Ede op woensdagmiddag 20 maart 2024 had een prettig en rustig verloop.

Helaas waren er nauwelijks reacties voor de oproep voor een bestuursfunctie. We gaan onverdroten voort met de activiteiten.

Woensdag 1 mei vindt de ALV van KBO Gelderland plaats. Hebt u nog vragen voor deze vergadering? Mail dan abdominicus1@gmail.com. U krijgt uiteraard persoonlijk antwoord. Er komt in de uitgave van juni een verslag.

Op het moment van schrijven, worden we hevig geplaagd door Pluvius. Er komt nog zomerweer.

Ik wens u een zonnige en heerlijke zomer toe.

Ap Dominicus, voorzitter
Donderdag 4 april 2024

Ouderenadvies

Vrijwillige ouderenadviseurs (VOA's) zijn speciaal opgeleide mensen die senioren helpen om antwoorden te vinden bij een hulpvraag. Dit kan op diverse gebieden zijn: *wonen, welzijn, zorg, veiligheid, vervoer en financiën*.

Zij geven onafhankelijk en vrijblijvend informatie, voorlichting en advies aan leden en niet-leden, als service van KBO-PCOB.

De ouderenadviseurs luisteren naar uw verhaal, zij zijn klankbord en informatiepunt. Zij zoeken samen met u naar een oplossing, maar u houdt zelf de regie.

U kunt de (KBO) ouderenadviseurs bereiken via:

Frans Bik

Telefoon: 0318 84 29 92
email: fransbikkel1@gmail.com

Berichten van het bestuur

1. Ede Doet 2024

Met onze eerdere inzamelingen 'Uitje voor ouderen' en 'Senioren van Ede informeren en plezieren' hebben wij al een mooi bedrag ontvangen. Voor onze plannen is het nog niet voldoende.

Ons plan is: een bioscoopbezoek voor ouderen uit de gemeente Ede. Wij willen graag veel ouderen hiervan laten genieten, daarom ontvangen wij deze Ede Doet ronde graag uw cheques.

Met ons plan brengen we ouderen bij elkaar. Het gaat om ouderen uit de hele gemeente Ede. KBO Ede komt op voor alle ouderen uit de gemeente.

Vrijwilligers zijn vanuit de KBO beschikbaar.

Het evenement zal in juni plaatsvinden. Deelnemers hoeven niets bij te dragen.

Belangstellenden dienen zich aan te melden om inzicht te krijgen in het aantal deelnemers en voor het verstrekken van de nodige informatie.

Zo zorgen we voor verbinding

Er kunnen goede contacten ontstaan tussen ouderen.

In een volgend stadium geven wij informatie over de manier van aanmelden voor de voorstelling. Tot 9 april is 90% van het streefbedrag bereikt, mede dankzij geldelijke donaties van onze gulle leden!

2. De Algemene Ledenvergadering (ALV) van woensdag 20 maart 2024

Er werd, na de opening een moment stilte ingeruimd om de leden te herdenken die in het afgelopen verenigingsjaar zijn overleden.

Voorzitter Ap Dominicus vroeg in zijn voorwoord aandacht voor de openstaande vacatures. Gezocht wordt nog naar een 2^e penningmeester. Gijsbert van Ingen (1^e penningmeester) geeft graag informatie over de werkzaamheden. Voor de PR-activiteiten wordt nog iemand gezocht. Aan de oproep van de voorzitter voor deelname aan de commissie die het 40-jarig lustrum in 2025 organiseert werd door een aantal mensen gehoor gegeven. Deze commissie bestaat nu uit de volgende leden: Tonny Slangen, Mary-Ann Borggreve, Gerda Hiensch en Kees Huikeshoven.

Er wordt nog gezocht naar een reserve lid voor de Kascommissie 2025 (Thijs Waasdorp en Janus van Riel). Een activiteit die niet heel veel tijd kost, namelijk een middag of avond. Frans Bik zou graag assistentie willen van een extra Vrijwillig Ouderenadviseur (VOA). Omdat Douwe Ettema aangegeven heeft te willen stoppen met de coördinatie van de belastingservice wordt ook gezocht naar een nieuwe coördinator. Hiervoor is geen belastingkennis nodig maar het moet wel iemand zijn die naar de invullers toe de zaken kan coördineren.

Pastorale bijdrage

PINKSTERLINGEN

De oorsprong van de meeste Joodse en Christelijke feestdagen zijn de oude oogstfeesten. Zo was het Pinksterfeest in de lente het feest van de eerstelingen in het nieuwe land. Het volk was weggetrokken uit het slavenland, de lange woestijntocht was volbracht, de eerstelingen van de oogst in het nieuwe land werden binnengehaald.

Maar bij dat feest ging het natuurlijk niet alleen om tarwe, gerst en gierst, maar steeds meer om de samenleving in dat nieuwe land, om de eerste vruchten van bevrijding. Want precies daarom immers had God zijn volk uit slavernij weggehaald: om ze te maken tot een volk van eerstelingen in een humaan, een menswaardig, leven. →

Om hen te maken tot moedige mensen die de eerste stappen zetten, omdat ze weten: iemand moet er toch mee beginnen. Om hen te maken tot krachtige enkelingen en kleine groepen die vóórleven waar de meeste mensen bij lange na nog niet aan toe zijn. De mensen van toen hebben in Jezus zo'n unieke eersteling gezien. Zij zagen dat de Geest, dat vuur van Gods aanwezigheid, zijn ziel veroverde en Hem maakte tot een nieuwe mens, die boven zichzelf uitsteeg, boven zijn eigen angsten en zorgen, wensen en verlangens. Die Geest droeg Hem en bepaalde heel zijn levensvisie. Zijn werkelijkheid werd groter en wijder en rijker. Hij leefde niet vanuit en voor zichzelf, maar steeds meer vanuit de ander en verbonden met de grote stroom van leven door alle tijden heen. ↵

In Hem kwam de oude droom van Gods volk weer tot leven: een mateloze liefde voor al wat leeft. Natuurlijk kwamen de heersende machten tegen Hem in het geweer: het werd uiteindelijk zijn dood. Hij zag dat zelf aankomen en zei: Alleen als het zaad in de aarde valt, komt er een nieuwe oogst. En dat gebeurde dan ook: Hij stierf maar er werd Pasen gevierd, opstanding uit de dood. Én vijftig dagen daarna het nieuwe Pinksteren: de eerste oogst. Want die goddelijke Geestkracht, die bevlogenheid van Jezus leven, sloeg over op een groep volgelingen, eerstelingen, zeg maar Pinksterlingen. In de voorbije eeuwen is die Geest van Gods aanwezigheid over miljoenen mensen gekomen. Ze zijn uitgegroeid tot een wereldwijde beweging. Ze verstaan dezelfde taal van de liefde en recht en van mededogen met mens en wereld. Zij leven niet langer opgesloten, zorgend voor zichzelf alleen. Nee, die Geest van God richt ze op de ander en doet ze omzien naar elkaar en naar het grote geheel van leven, waarvan God het hart is.

Pinksterlingen die zich over de vreemde ontfermden en hem opnemen in hun huis. Pinksterlingen die opstonden tegen de kinderarbeid, tegen kolonialisme of racisme, tegen oorlog en genocide in de wereld, tegen armoede, milieuverwoesting en allerlei kwesties die ons samenleven betreffen.

Altijd gaan eenlingen en bezielde kleine groepen vooraf aan oplossingen die voor het grote geheel gelden. Op het eerste Pinksterfeest reageerde Petrus daarop met te zeggen dat het bepaald geen dronkenschap of naïviteit is, maar vervulling van een oude profetie: "Dan, zegt de God, zal ik mijn Geest uitstorten over allen. De jongeren onder ons zullen begeistert van nieuwe toekomst spreken, de ouderen zullen zich wagen aan dromen over morgen!"

Het Pinksterfeest van vandaag is een prima dag om na te gaan hoe het met onze eigen christelijke begeestering gesteld is.

Em. Pastor *Hans Lucassen*

Ontmoetingsmiddag voor senioren

Op elke 2^e woensdag van de maand om 14.00 uur wordt er door de parochie een ontmoetingsmiddag voor senioren georganiseerd. Deze vindt plaats in de Franciscuszaal van de Antoniuskerk, Stationsweg 112 te Ede. Indien vervoer een probleem voor u is, kunt u contact opnemen met het secretariaat van Katholiek Ede, tel. 0318 61 06 92.

Vervolg Berichten van het bestuur

De voorzitter vroeg aandacht om de 'Ede Doet-bonnen' in te leveren voor KBO Ede.

De leden stemden in met:

- de notulen van de Algemene Ledenvergadering van 15 maart 2023
- het jaarverslag van 2023
- de jaarrekening 2023 en de begrotingen van 2024 en 2025
- het positieve advies van de Kascommissie over de financiële cijfers
- het vanaf 2025 hanteren van de prijsindex op de hoogte van de contributie
- de benoeming van Erica Kuijper als 2° secretaris/notulist

De voorzitter meldde dat in de Cosbo is besloten dat de seniorenorganisaties in onze gemeente gezamenlijk zullen optrekken in de strijd tegen de bezuinigingen bij de WMO.

De leden konden na afloop onder het genot van een hapje en drankje gezellig nog wat napraten.

De aanwezigen kregen bij de uitgang een prachtige gids van Malkander (Welzijn in Ede en Bennekom, informatiegids 75+) uitgereikt. Het was een geslaagde en vlot verlopen KBO-ledenvergadering met een daarop volgend gezellig samenzijn.

Erica Kuijper, 2° secretaris

3. Contributie 2024

Bij deze nieuwsbrief ontvangt u de contributienota KBO Ede 2024.

De betaaldatum van 31 maart 2024 is niet goed, dit moet zijn 31 mei 2024.

De contributie voor onze vereniging KBO Ede in 2024 bedraagt € 26,50 per jaar voor een alleenstaande en € 46,00 per jaar voor een echtpaar of samenwonenden.

Gijsbert van Ingen, 1° penningmeester

Bizar

Wat een bizar weekend was het Paasweekend. We waren dit weekend naar Drenthe.

Om 8.00 uur ging de wekker en werd het nieuws aangezet en hoor je dat er in het centrum van Ede iets ernstigs aan de hand is.

We moesten naar een vergadering. Toen we terugkwamen ging ik even het nieuws aanzetten op de tv. Toen kregen we een verslag van de gebeurtenissen en de mededeling dat er sprake was geweest van een gijzeling.

4. Nieuwe cursus voor Vrijwillige Ouderenadviseur (VOA); iets voor u?

Bij KBO Gelderland gaat voor leden van de lokale KBO-afdelingen in het komende najaar een nieuwe cursus Vrijwillige Ouderenadviseur van start op de locatie De Houtakker 51 te Bemmel. Deze interessante cursus wordt gegeven door daarvoor opgeleide docenten en bestaat uit meerdere cursusdagen. Op de laatste cursusdag vindt de certificaatuitreiking plaats. Vervolgens vinden jaarlijks bijscholingsbijeenkomsten plaats. Er staan inmiddels al een aantal kandidaten op de lijst.

De Vrijwillige Ouderen Adviseur ondersteunt ouderen binnen onze KBO-afdeling bij allerlei relevante hulpvragen. Hij of zij verheldert vragen van senioren en geeft informatie en advies op het terrein van welzijn, zorg, wonen, veiligheid, vervoer en financiën. De ouderenadviseur kent het aanbod van voorzieningen en regelingen, geeft praktische ondersteuning en heeft een belangrijke doorverwijs- en signaleringsfunctie. Mede door de hulp van de ouderenadviseur kunnen ouderen langer zelfstandig thuis blijven wonen en de regie in eigen handen houden.

Bij onze afdeling is Frans Bik (tel. 0318-842 992, email fransbikkel1@gmail.com), al actief als VOA. Als u geïnteresseerd bent in de opleiding kunt u bij hem terecht voor nadere informatie. Ook kunt u contact opnemen met KBO Gelderland via tel.nr. 0481-45 02 52 of mailen naar mariskavandencorput@kbogelderland.nl.

Het bestuur

Wat zullen de jongelui die gegijzeld zijn geweest in angst hebben gezeten, evenals hun familie en vrienden. Absurd Ede in de hele westerse wereld in het nieuws.

Mary-Ann Borggreve

Noot: Het gijzelingsdrama in Ede was o.a. ook hot nieuws in Indonesische media.

*Ga nooit weg zonder te groeten. Ga nooit heen zonder zoen.
Als je het noodlot zult ontmoeten, kun je het nooit meer over doen.*

Toon Hermans

Gedenkteken

In het bos ten noorden van restaurant De Planken Wambuis staat een monument, het Stirling monument. Op 23 september 1944 was de Britse Stirling LI 883 bommenwerper van de Royal Air Force op weg naar Oosterbeek, waar het de Airbornetroepen tijdens de slag om Arnhem zou bevoorraden. Het toestel werd echter geraakt door Duits luchtafweergeschut en stortte neer in de bossen van Ede. Zes van de acht bemanningsleden kwamen hierbij om het leven. Het 'Stirling-monument' in Ede is opgericht ter nagedachtenis aan deze zes bemanningsleden van de Britse bommenwerper.

De namen van de zes gesneuvelde militairen zijn:

Flight Officer David Atkinson, Air Bomber, RAF, 23 jaar
Flight Officer Ernest Brown, Navigator, RAF, 20 jaar
Flight Officer Morris Hand, W/Operator, RAF, 26 jaar
Flight Officer William Kirkham, Pilot, RAF, 21 jaar
Sgt. Harold Ashton, Flight Engineer, RAF, 22 jaar
L/C Gerard Reardon, Air Despatcher, RASC, 31 jaar

De overlevenden waren:

Flight Sgt. George Wood, Air Gunner, RAF
Driver Stanly Badham, Air Despatcher, RASC

Per ardua ad astra
(Through Struggle to the Stars)

Deze spreuk, die te vinden is op de gedenksteen, is ooit bedacht door twee jonge officieren van de Britse luchtmacht. Per ardua ad astra is een Latijnse uitdrukking die 'door tegenspoed naar de sterren' of 'door strijd naar de sterren' betekent. Dit is het officiële motto van de Royal Air Force en andere luchtmachten van het Gemenebest. Het dateert uit 1912, toen het werd overgenomen door het toen nieuwgevormde Royal Flying Corps, later de Royal Air Force (RAF).

Erik Erkelens

Herdenken

Op 5 mei; voor veel mensen destijds in 1945 bevrijding. Weer tot leven komen. Weg uit de schuilplaats waar ze ondergedoken waren of terug uit een kamp.

Prachtig voor deze mensen. Vooral als ze herenigd konden worden met familie en bekenden. We weten dat dat helaas niet altijd het geval was.

De ontvangst bij terugkomst was niet altijd even prettig. Soms kon men niet meer terecht in zijn woning en was er niets meer over van bezittingen.

Dit komt u, denk ik, wel negatief over. Helaas was de bevrijding voor een aantal mensen het begin van veel ellende. Dan heb ik het over de kinderen van NSB'ers. Je kunt nog zeggen dat NSB'ers, die na de oorlog werden geïnterneerd (onder andere in kamp Westerbork) dit aan zichzelf hadden te danken.

Wat denkt u van het verhaal van een meisje dat na de oorlog naar de eerste klas van de lagere school gaat en waar de juffrouw hardop meedeelt dat Janneke haar vader NSB'er was. Janneke is op school gepest en heeft een vreselijke tijd gehad.

U kent de uitdrukking wel van de appel, die niet ver van de stam valt of de Bijbeltekst over bezoeken van zonden tot in het derde en vierde geslacht (Exodus 20:5).

Helaas lijkt het zo dat veel mensen willen dat dit altijd zo moet zijn. Het zijn namelijk niet alleen kinderen van NSB'ers, maar ook de kleinkinderen, die hierop aangekeken worden.

Er bestaat een organisatie "Stichting Werkgroep Herkenning". Werkgroep Herkenning is een stichting die maatschappelijke en psychische hulp biedt aan nakomelingen en familieleden van 'foute' Nederlanders tijdens de Tweede Wereldoorlog. Op hun website is te lezen over het leed wat deze zogenaamde "foute kinderen" hebben doorstaan.

U ziet dat hier een groep oorlogsslachtoffers is, die nauwelijks herkend en erkend wordt.

Mary-Ann Borggreve

Het geluk heeft de eigenschap slechts zichtbaar te worden, als het voorbij is.

Godfried Bomans

Op audiëntie bij de Paus

Elke woensdagmorgen is er op het St. Pieterplein te Rome de openbare audiëntie van de Paus. Het plein staat dan helemaal vol en mensen uit de hele wereld zijn aanwezig.

In de krant (Nederlands Dagblad) las ik dat onlangs twee mannen uitgenodigd werden voor een persoonlijk gesprek met de Paus.

Het waren een Joodse en een Palestijnse man of wilt u dat ik zeg: 'een Palestijnse en een Joodse man.' Tegenwoordig heb ik het gevoel dat je heel goed op je woorden moet letten.

Deze mannen hebben elk een kind verloren in het al jaren durende conflict in Gaza.

Zij horen allebei bij de Parents Circle-Families Forum (PCFF).

Dit is een basisorganisatie van Palestijnse en Israëliëse families die door het conflict naaste familieleden hebben verloren. De PCFF werkt volgens het principe dat een proces van verzoening een voorwaarde is voor het bereiken van duurzame vrede. PCFF werd in 1995 opgericht door Yitzhak Frankenthal en verschillende Israëliëse families.

In juli 1994 werd de 19-jarige Israëliëse soldaat Arik Frankenthal ontvoerd en vermoord door Hamas. Om het verlies te verwerken, richtte Arik's vader Yitzhak Frankenthal in 1995 samen met een aantal andere nabestaanden het Parent's Circle Families Forum op.

In 1998 organiseerde de groep zijn eerste ontmoetingen met Palestijnse families in Gaza; deze verbinding werd echter verbroken als gevolg van de Tweede Intifada. In 2000 slaagde de PCFF erin de banden met Palestijnse families te herstellen, waarbij ook families van de Westelijke Jordaanoever, inclusief Oost-Jeruzalem, betrokken werden.

De meest verstrekkende activiteit van PCFF is het programma "Dialogue Encounters". Dialoogontmoetingen stellen een groep individuen in staat het persoonlijke verhaal en de boodschap van verzoening van een Palestijn en een Israëliër te horen. Deze boodschappen zijn bedoeld om de bereidheid van de deelnemers te vergroten om de dialoog te omarmen als alternatief voor geweld en om de behoeften en perspectieven van de 'andere kant' beter te begrijpen. Een van de belangrijkste doelstellingen van dit programma is om Palestijnen en Israëliërs de kans te geven elkaar te ontmoeten, wat sinds de Tweede Intifada steeds zeldzamer is geworden. Voor veel deelnemers is de Dialogue Encounter de eerste keer dat ze een lid van de andere kant ontmoeten.

Er zijn nog veel meer activiteiten. Wie wil kan dat via een zoekmachine opzoeken.

In 2023 werd de internationale vredesprijs van Pax Christie aan deze organisatie toegekend.

Mary-Ann Borggreve

Bron: Nederlands Dagblad, diverse websites

10 april is de dag van de Fietshelm

Fietshelmkortingsactie

Koop uw fietshelm met € 25 korting in Gelderland

Fietsen is leuk en het helpt u ook nog eens om langer, gezond, sociaal actief en zelfredzaam te blijven. Wie vanaf 10 april 2024 een goedgekeurde fietshelm bij een van de deelnemende fietswinkels koopt, krijgt € 25 korting. Onderstaand vind u de fietswinkels uit Ede en Wageningen die mee doen aan deze actie.

De fietshelmkortingsactie wordt uitgevoerd vanuit programma Doortrappen, in opdracht van provincie Gelderland. Met deze actie willen zij dat de oudere fietser zo lang mogelijk veilig kan fietsen. De actie loopt uiterlijk t/m 31 augustus as.

Ede

2Wielercentrum Bennekom / Fiets en Verhuur Ede B.V. / Hartman tweewielercentrum
Henk van Donkelaar Tweewielers / TREK bicycle Ede / Veda Bikes / ANWB winkel Ede

Wageningen

Peerenboom Fietsen / van de Wetering tweewielers

Zie ook blz. 14

Welkom nieuwe leden

1. Mw. M. van Mil-Frenken
2. Dhr. M. van Mil

AGENDA Commissie O & O

15 mei	Excursie naar het Natuurcentrum Veluwe
19 juni	Fietstocht van 20 tot 25 km. in de Craats (start Bosroos)
21 augustus	Verjaardagsfeestje voor leden die dit jaar 80, 90, of 100 worden
18 september	Bingo

Programma 15 mei 2024 naar het natuurcentrum Veluwe

We worden 14.00 uur verwacht met koffie of thee (kosten zijn voor het KBO Ede). We gaan een natuurfilm bekijken en u kunt nog rondwandelen in de kruidentuin of in het centrum. Alle verdere consumpties zijn voor eigen rekening. Het centrum sluit om 16.00 uur. Het adres is: Groot Ginkelse weg 2 A, 6718 SL Ede

Trudy van Schoonhoven

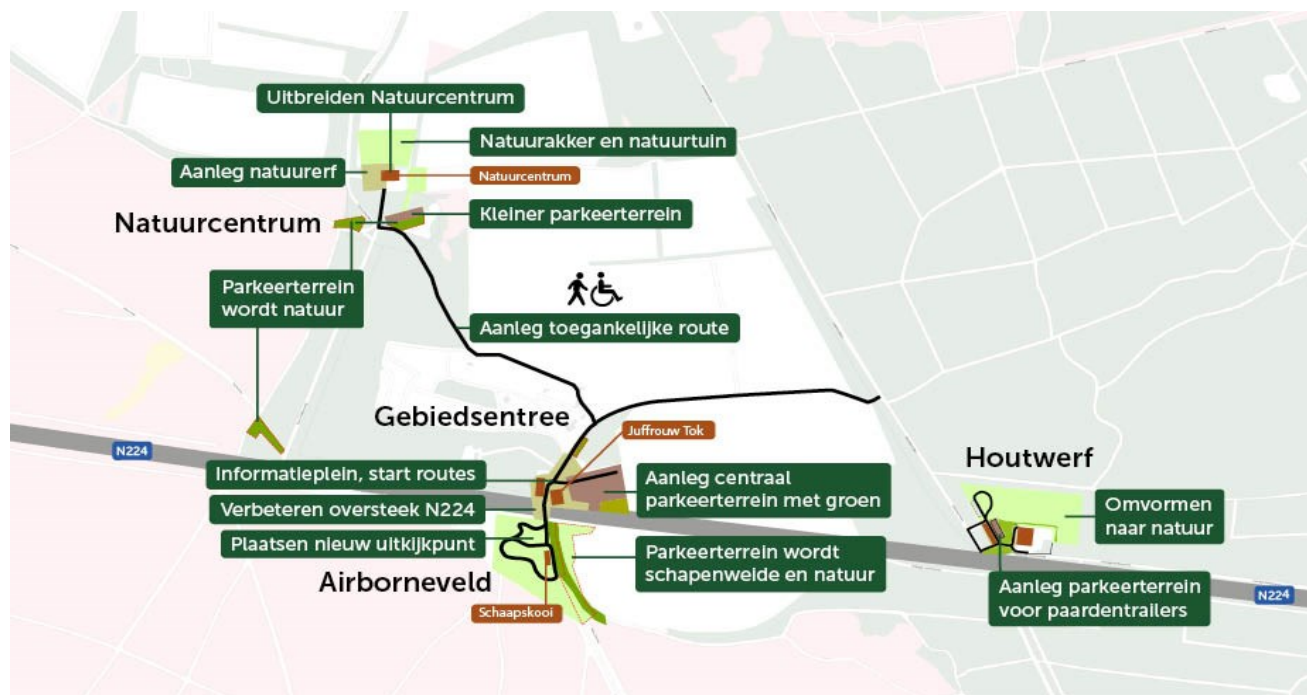
Parkeren

Er wordt nu al hard gewerkt aan de aanpassing van het parkeerterrein bij Juffrouw Tok. Het parkeerterrein voor auto's bij het Natuurcentrum wordt kleiner gemaakt.

Het is onbekend wanneer de werkzaamheden aan het parkeerterrein bij het Natuurcentrum beginnen. Met de fiets kunt u het Natuurcentrum ook bereiken.

De planning van de werkzaamheden is als volgt: Begin april - eind mei 2024:

- Op 2 april sluit de aannemer het parkeerterrein bij de schaapskooi. Hier komt een schapenweide en groen.
- Aanleg nieuw wandelpad rond het Landmark op het Airborneveld.
- Ze werken de grond rondom het Landmark mooi af.

Informatiebron: Stichting Natuurcentrum Veluwe

Locatie: Groot Ginkelse weg 2-A, 6718 SL Ede
Het Natuurcentrum Veluwe ligt in een fraai en veelzijdig gebied: aan de rand van de Edese heide op de landbouwenclave De Hindekamp. De afwisseling van heidevelden, bossen, poelen en plassen zorgt voor een rijke flora en fauna. Naast deze natuurlijke elementen, zijn o.a. ook de twee schaapskudden en de grafheuvels een bezoek waard. Bovendien zijn er vele mogelijkheden om te wandelen en te fietsen.

Direct naast het centrum is een natuurtuin van 7500 m² aangelegd. In deze tuin wordt o.a. aandacht besteed aan het thema "natuur en landbouw op de Veluwe". Verder

heeft het centrum een bijenstal waar imkers uitleg geven, een wildkansel en twee schaapskudden. Jaarlijks terugkerende activiteiten zijn o.a. de Lammetjesdagen het Schaapscheerdersfeest. Ook de wildkanseltochten, bronsttochten en snertwandelingen zijn zeer de moeite waard.

In gebouw "De Deel" is een vergaderruimte. Op een groot scherm kunnen presentaties getoond worden via computer, beamer of dvd-speler. Er is wifi aanwezig. Gebouw "De Kooi" biedt ruimte voor bijeenkomsten. Bij vertoning van films in De Kooi zijn er zitplaatsen beschikbaar.

Woonvormen voor senioren met een zorgvraag

De komende tijd neemt het aantal senioren in Nederland toe. Omdat de groep ouderen erg divers is, ook qua gezondheid, zijn diverse woonvormen passend. Welke keuze is er? Wat zijn de voor- en nadelen?

1. Zelfstandig thuis wonen

De overheid wil dat iedereen zo lang mogelijk thuis blijft wonen. Dit kan met behulp van thuiszorg. Daarbij spelen mantelzorgers wel een belangrijke rol in de ondersteuning.

- Voordeel: u kunt in uw eigen huis blijven wonen.
- Nadeel: er is niet 24-uur per dag iemand beschikbaar voor zorg of hulp.

2. Aanleunwoningen

U kunt zelfstandig blijven wonen in een aanleunwoning. Deze zijn geplaatst nabij een verpleeghuis voor ouderen en u kunt gebruik maken van bepaalde voorzieningen van de zorginstelling. Wanneer u een indicatie hebt, kunt u extra zorg aanvragen.

- Voordeel: dicht in de buurt van een zorginstelling.
- Nadeel: lange wachttijden.

3. Mantelzorgwoning

Een mantelzorgwoning kan geplaatst worden op uw terrein en is bedoeld voor de persoon die u verzorgt. U kunt zelf in een mantelzorgwoning gaan wonen, bij bijvoorbeeld een familielid die de zorg voor u op zich neemt. U moet voldoen aan het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

- Voordeel: u bent dicht bij uw mantelzorger. Of u kunt gemakkelijk zelf mantelzorg verlenen.
- Nadeel: u moet de regels voor de mantelzorgwoning nagaan bij de gemeente. U heeft geen omgevingsvergunning (voorheen bouwvergunning) meer nodig voor een mantelzorgwoning op uw eigen terrein. De regels voor de bouw van een mantelzorgwoning zijn relatief eenvoudig. Vergelijkbaar met die van een garage of tuinhuis.

4. Zorgvilla

In een zorgvilla huurt u een kamer in een groot pand, waar u zelfstandig woont. Inbegrepen in de maandelijkse kosten zijn: zorg, maaltijden, schoonmaken en het wassen van de kleding.

- Voordeel: er bestaan kamers voor echtparen en kortere wachttijden
- Nadeel: zorgvilla's zijn veel duurder dan reguliere zorg in een verpleeghuis. Wonen in een zorgvilla kost u gemiddeld € 3.000 tot € 6.000 per maand.

5. Knarrenhofje

U woont zelfstandig in een eigen woning, maar kiest bewust voor het sociale aspect van het wonen in een knarrenhof. Het hofje biedt een beschutte, gemeenschappelijke binnentuin waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten. Deze woningen zijn levensloopbestendig gebouwd.

- Voordeel: in een hof kunt u gemakkelijk contact maken met andere bewoners en op elkaar letten. De woningen bij een hofje zijn beschikbaar voor sociale huur, vrije sector of u kunt zulke woningen kopen.
- Nadeel: de kosten kan relatief hoog zijn, waardoor een hof exclusief voor welgestelde bewoners beschikbaar is. Gemeenten zijn weinig bereidwillig mee te werken aan realisatie. *

6. Serviceflats/Wooncomplex

Dit zijn appartementencomplexen speciaal voor senioren, met gemiddeld 20 tot 300 woningen. Het kan om sociale huur gaan, vrije sector of koopwoningen. U woont zelfstandig en is er vaak een ruimte waar men kan samenkomen voor activiteiten.

- Voordeel: u woont met mensen die in dezelfde levensfase zitten waardoor het makkelijker is om contact te leggen.
- Nadeel: doordat u vooral met leeftijdsgenoten omgaat, komt u minder in contact met jongeren.

7. Verpleeghuis

Wanneer u in een verpleeghuis komt te wonen, heeft u intensieve zorg of toezicht nodig, dus een indicatie van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). Daarnaast is het verpleeghuis ook geschikt als u moet revalideren na een operatie of ziekte. In het verpleeghuis ontvangt u de juiste zorg en is er 24 uur per dag zorg in de buurt.

- Voordeel: er is altijd zorg aanwezig en u woont met gelijkgestemden.
- Nadeel: de wachttijden zijn op dit moment erg lang.

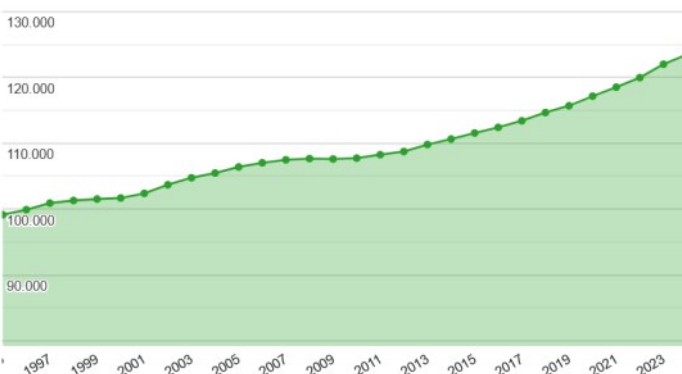
Lokale gegevens

Ede heeft nu 123.550 inwoners, in 1990 'slechts' 93.400. Zie de tabel van afgelopen jaren. In Ede zijn enkele verpleeghuizen en er zijn diverse 50-plus appartementen en kleine seniorenwoningen.

*) GemeenteBelangen, ChristenUnie, PvdA, SGP en GroenLinks hebben op 22 maart jl. een motie ingediend die moet zorgen voor medewerking van de gemeente Ede.

Bron: Rijksoverheid, Actiz, ZorgSaamWoon, IkWoonLeefZorg.nl, tekst Max Meldpunt

Bevolkingsgroei Ede

Tips om uw woning koel te houden

Zet 's ochtends vroeg als het nog koel is ramen en deuren ongeveer een uur tegen elkaar open. Hebt u een mechanische afzuiging? Zet deze dan tegelijkertijd aan. Houd daarna ramen en deuren aan de zonzijde zo veel mogelijk dicht.

Plaats (verduisterende) gordijnen of luxaflex aan de kant waar de zon staat en houd deze dicht. Lamellen met een reflecterende laag aan de raamkant zijn effectiever dan gewone.

U kunt in veel gevallen een zonnescerm of screen (laten) aanbrengen aan de buitenzijde van uw woning. Een goed alternatief zijn zonwerende screens met zuignappen. Eenvoudig aan te brengen op het glas en kost minder dan een permanent geïnstalleerd zonnescerm of screen. Zonwering aan de buitenkant van de ramen is effectiever dan gordijnen of lamellen.

Planten, struiken en bomen hebben een verkoelend effect. Plaats deze rondom uw woning.

In de winter is tapijt lekker warm, maar in de zomer is een houten vloer koeler.

Zet een ventilator aan. Om het nog koeler te maken, kunt u er een fles met bevroren water of bak met ijsblokjes voor zetten.

Houd de luchtvochtigheid laag. Vochtige lucht wordt als warmer ervaren. Droog uw was buiten en zet met koken uw afzuigkap aan.

Zorg ervoor dat er tussen de deur en de vloer voldoende ruimte is om te ventileren. 1 tot 2 cm is voldoende.

Vervang uw lampen voor Ledlampen. Deze zijn niet alleen energiezuiniger, maar worden ook minder warm dan een gloeilamp.

Kies liever niet voor een airco, deze gebruikt veel energie en maakt de opwarming van de aarde daardoor erger.

Draag op warme dagen dunne luchtige kleding van natuurlijke stoffen.

Word u flauw van de hitte, dompel uw handen (en/of voeten) in een bak met koud kraanwater.

Erik Erkelens

Contributie 2024

De brieven met de contributienota 2024 zijn door de vrijwilligers rondgebracht bij KBO-leden. Het bedrag is € 26,50 voor alleengaanden en € 46,00 voor echtparen/samenwonenden. De betaaldatum van 31 maart 2024 is niet goed, dit moet zijn **31 mei** 2024.

Dank aan de vrijwilligers die ook dit keer de enveloppen hebben bezorgd.

Penningmeester *Gijsbert van Ingen*

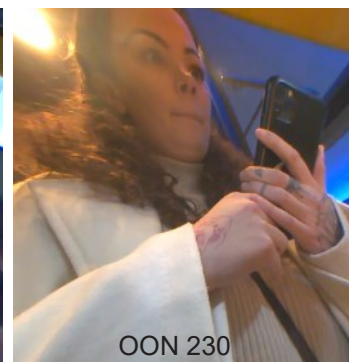
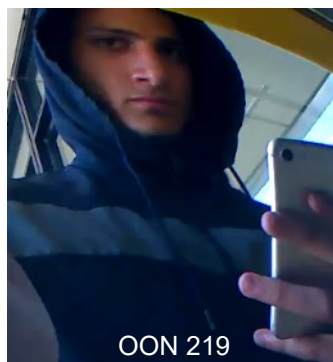
Boeven vangen

De mensen die hier op de foto staan zijn van het soort dat ouderen in Gelderland geld afhandig maakt door zich bijvoorbeeld voor te doen als bankmedewerker. Zij hebben al meer buit gemaakt dan ons lief is.

Belt er iemand die een aantal gegevens van u heeft? Noemt hij/zij uw naam, mogelijk ook een adres of zelfs een bankrekeningnummer?

Geef toch nooit informatie aan zo'n beller, zeker geen bankpas of pinnummer. Bel direct de bank of de politie.

Herkent u de schavuiten van hiernaast? Bel met de opsporingstiplijn: 0800-6070 en noem het zaaknummer.

Rekenles

*Een onderwijzer tijdens de rekenles: "Kijk, Ben, ik heb tien eieren. Als ik er nu vijf bijleg, hoeveel heb ik er dan?"
Bennie, altijd bijdehand, lacht: "U kunt geen eieren leggen, meester!"*

Geschiedenis van advocaat

Advocaat is een dik vloeibare likeur. Dit drankje wordt bereid met eieren, alcohol in zeer pure vorm (vaak brandewijn of jenever), gecondenseerde melk en suiker. Van nature is advocaat niet zo geel als dat wij 'm kennen. Om die mooie kleur te krijgen wordt vaak kleurstof toegevoegd. Dunne advocaat wordt gemaakt met hele eieren. Voor dikke, stevige advocaat worden alleen de dooiers gebruikt. Het alcoholpercentage van advocaat ligt boven de 14%.

Oorspronkelijk komt advocaat waarschijnlijk uit de Antillen en/of Indonesië. Hier wordt een smeug drankje gemaakt van avocado's en alcohol. Toen zeelui dit gebruik naar Nederland meenamen was het moeilijk zo'n zelfde drankje te maken. Avocado's waren hier nogal schaars en dus duur. In plaats van avocado's gebruikte men daarom eieren.

Advocaat zoals wij 'm kennen komt uit Nederland, uit 's-Hertogenbosch. De bedenker van het drankje is J.G. Coymans. Hij experimenteerde in 1825 in zijn distilleerderij met eierdooiers en brandewijn.

De geschiedenis van het toen gestarte familiebedrijf is heel interessant.

De Koninklijke Distilleerderij en Likeurfabriek J.G. Coymans & Zoon groeit uit tot de grootste importeur en

leverancier van wijnen in Nederland. De wijnen worden gebotteld onder 'private label', hetgeen wil zeggen dat ze worden geëtiketteerd met de naam van de afnemers, zoals bijv. De Gruyter, Simon de Wit, enzovoorts. De wijnen worden ingekocht in maar liefst 15 landen, waaronder zelfs China. Zo kan ook het groeiend aantal Chinese restaurants in ons land bediend worden. Ook worden allerlei vruchtendranken, waaronder jus d'orange, in productie genomen.

Waar komt de naam vandaan? Waar de naam advocaat precies vandaan komt is niet helemaal duidelijk. Sommige mensen denken van de Antilliaanse drank met avocado's. Anderen wijden de naam aan het beroep advocaat. Er werd vroeger gezegd dat de drank populair zou zijn bij advocaten, om de keeltjes te smeren voor een slotpleidooi.

Mary-Ann Borggreve

Bron: diverse websites

Wat is dat witte draadje in een rauw ei?

Breek een ei en de kans is groot dat je een wit draadje ziet. Het bevindt zich tussen het eigeel en eiwit, en het maakt het scheiden van je ei soms erg lastig. Wat is het precies?

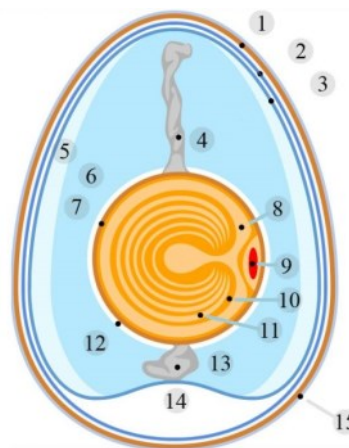
Een navelstreng, of zaadcellen misschien? Het witte draadje wordt hagelsnoer of *chalaza* genoemd. Geen zorgen. Het zijn geen zaadcellen en het is ook geen navelstreng. Het witte draadje bestaat uit ei-albumine (een soort proteïne) en is een natuurlijk onderdeel van het ei. Het is zelfs essentieel voor de structuur van het ei. De hagelsnoeren zitten aan beide kanten van de dooier en zorgen ervoor dat de eidooier in het midden van het ei blijft zitten.

Zo botst de dooier niet zomaar tegen de zijkant van de eierschaal en dit is van cruciaal belang. De eidooier is namelijk dé voedingsbron voor een potentieel kuiken. In de volksmond wordt dit nogal eens "haantjepik" genoemd, omdat veel mensen vroeger dachten dat de chalaza zaadresten waren van de haan bij een mislukte ei-bevruchting.

Kun je dat hagelsnoer goed zien? Dat betekent dat je eitje vers is.

Mary-Ann Borggreve

Bron: diverse websites

1. Kalkschaal
2. Schaalvlies
3. binnenste schaalvlies
4. Hagelsnoer
5. Buitenste eiwit
6. Middelste eiwit
7. Dooiervlies
8. Dooier
9. Kiemvlek (of vormingsdooier)
10. Donkere eigeel
11. klare eigeel
12. Binnenste eiwit
13. Hagelsnoer
14. Luchtkamer
15. Porie

(Illustratie: Wikimedia Commons)

*De dood is niet het doven van het licht, maar het
uitblazen van de lamp omdat de dag is aangebroken.
Rabindranath Tagore*

Column Gevonden?!

Na enkele moeilijke wintermaanden waren we echt aan de zon toe. De achter ons liggende tijd had als het ware de 'zon uit ons gezicht gehaald' *). We stapten, enigszins besmuikt, over onze vliegschaamte heen. Principes kunnen immers 'in geval van nood' overtreden worden! Gran Canaria was ons doel. Vanwege de wandel mogelijkheden, het klimaat en vanwege de hobby van mijn echtgenoot. Maar nu voornamelijk voor de zon. Negen jaar geleden waren we hier ook al eens. Op de één na laatste dag ontdekte hij een vindplaats van een zeldzame vetplant, alleen voorkomend op Gran Canaria. Die vakantie kon niet meer stuk.

Dus ook nu gingen we op zoek naar die plek, waar naar mijn smaak deze onooglijke plantjes te vinden zouden zijn. Vetplantjes in groepjes en wit van kleur. Geen simpele opgave. Onze geheugensteuntjes waren duidelijk verschillend. Hij: 'Het was in elk geval in de buurt van de kamelenfarm' (een attractiepark 'bevolkt' door kamelen, waarop toeristen een tochtje in de omgeving konden maken. Het was eigenlijk een akelige vertoning. Deze dieren en de omgeving pasten totaal niet bij elkaar), daar waren we het *even* over eens. Het bleek toch anders te zijn. Hij 'hier achter de farm, dit pad op, zeker weten', zij: 'nee, het is verderop aan de andere kant, hoger de berg op'. Beiden kregen ongelijk. Alle pogingen liepen vast in onduidelijke paadjes of stopten bij grote rotsblokken. Wat moedeloos keerden we terug naar onze casita.

Tijdens onze zoektocht werden we wel heerlijk 'verwend' door de warme stralen van de zon. We genoten ervan. Ik moest tijdens deze zoektocht steeds denken: wat is ons geheugen toch een gek ding.

In volle overtuiging zet het ons soms op een pad om vervolgens tot de ontdekking te komen dat het toch echt een verkeerde herinnering was en dus niet klopte. Het thema – hervonden herinneringen – was in het therapeuten land in tachtig en negentiger jaren een hot item (en nu in de vorm van *me too* beweging weer aan de orde). Waren herinneringen van cliënten over incest en andere problemen gestimuleerd door actieve interventies van psychotherapeuten? Of waren het echte trauma's? Ook binnen het justitieel kader werd hierover heftig gediscussieerd. Er is door erkennen en ontkennen op dit gebied veel leed veroorzaakt. Eensluitende conclusies waren toen, en nu nog, uiteindelijk niet te trekken en het thema verdween naar de achtergrond, zoals dat vaker gebeurt met vele hypes-achtige onderwerpen.

Tijdens onze zoektocht bleek ons geheugen, na negen jaar, misschien ook mede als gevolg van onze leeftijd (een angst voor geheugenverlies dat als een duiveltje in ons achterhoofd huist) dus niet zo bijster correct en sloegen we diverse keren het verkeerde pad in op basis van onze 'hervonden' herinneringen. Na vele omzwervingen vonden we wat vooral mijn echtgenoot zocht en kon ook deze vakantie niet meer stuk!

Loes Jap-Tjong, Appeltern, maart 2024.

*) regel uit songtekst van Herman van Veen. Oorspronkelijk op de elpee 'Signalen', 1984
Bron: KBO Gelderland

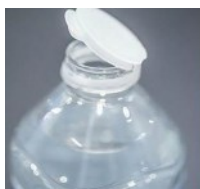

Vastgemaakte doppen

U ziet ongetwijfeld steeds vaker doppen die aan een fles of drinkpak vastzitten. Maar waarom zitten de doppen de laatste tijd ineens vast? En klopt het dat deze doppen moeilijker opengaan?

Nieuwe wetgeving

Dat de doppen ineens vastzitten, heeft te maken met nieuwe wetgeving. Het gebeurt nu al vaak, maar vanaf 3 juli 2024 zitten alle doppen vast aan hun fles of pak. In juli gaat namelijk de nieuwe Europese SUP-wetgeving in. Deze nieuwe wetgeving verplicht fabrikanten om de dop

vast te maken aan pakken en flessen die gemaakt zijn voor eenmalig gebruik. Met uitzondering van flessen met een inhoud groter dan 3 liter en

verpakkingen voor medisch gebruik. De wet moet zwerfafval in de natuur tegengaan. De vastgemaakte doppen helpen hierbij, omdat de doppen hierdoor minder in de natuur belanden.

Doppen die in de natuur terechtkomen, vormen vooral een gevaar voor dieren. De dieren zien het vaak aan als eten en kunnen hieraan doodgaan. Het is echter discutabel of de vastgemaakte doppen een grote bijdrage leveren aan het tegengaan van zwerfafval. Uit de Landelijke Zwerfafvalmonitor van 2022 blijkt dat doppen slechts 6 procent van het totale zwerfafval uitmaken. Ter vergelijking: snoeppapiertjes zijn verantwoordelijk voor 21 % van het zwerfafval in Nederland.

Vastgemaakte doppen gaan lastig open

De maatregel levert mogelijk een (kleine) positieve bijdrage voor het milieu, al is er nog geen bewijs van causaliteit tussen vastgemaakte doppen en minder zwerfafval. Er zijn echter ook nadelen aan verbonden. Zo is het sinds de doppen vastzitten lastiger geworden om de pakken en flessen open te maken. Dit vormt vooral een probleem voor mensen met minder kracht in hun handen, zoals senioren en mensen met reuma. Bovendien kan het zijn dat u zoveel kracht moet zetten

(Vervolg op pagina 13)

Woningcorporatie

Een flink deel van onze leden woont in een huurhuis. Zij hebben in de afgelopen tijd hun huren zien stijgen. Huren in de sociale sector zijn van overheidswege gebonden aan een maximum verhoging. Woningcorporaties zijn ooit opgericht voor mensen met een laag inkomen om betaalbare woningen beschikbaar te stellen. Vroeger waren het nog wel eens coöperaties.

Er is veel veranderd

In 2009 ontsloeg woningbouwvereniging Rochdale directeur Möllenkamp nadat misstanden aan het licht waren gekomen. Hij werd uiteindelijk veroordeeld tot een celstraf van ruim drie jaar voor onder meer het aannemen van steekpenningen en liegen onder ede. Hubert Möllenkamp financierde, ook met trucs, dat hij in een Maserati kon rijden van de zaak. Hij leek te schuiven met eigenaarschap van woningen in Spanje en Almere. Rochdale ging er bijna aan failliet. De huurders draaiden hiervoor grotendeels op. Möllenkamp kreeg 2,5 jaar hechtenis.

Vestia

In 2013 begon de Vestia-affaire met een aanklacht wegens witwassen van geld door Marcel de V., financieel toezichthouder bij Vestia. In 2016 diende de rechtszaak tegen bestuursvoorzitter Erik Staal. Hij gebruikte allerlei middelen om het grote bedrijf financieel gezond te houden en winstgevend. Helaas werd zijn ambitieuze beleid afgestraft door de markt. Vesta had, mogelijk op advies van de financiële man daar, ingezet op derivaten, zeer risicovolle beleggingen. Dat ging fout. De huurders draaiden hiervoor grotendeels op. Staal kreeg 3 jaar en 3 maanden cel in Hoger beroep.

Vervolg doppen

om de dop eraf te krijgen dat het een knoeiboel wordt als u hem eenmaal open heeft.

Het is ook nog maar de vraag of mensen de dop daadwerkelijk vast op de fles laten zitten. Uit een peiling van consumentenprogramma Kassa onder zo'n 6.000 mensen blijkt dat bijna 73 % van de respondenten de dop soms alsnog van de fles aftrekt. Zolang u de dop niet los weggooit, is het milieutechnisch niet erg als de dop loskomt.

Bron: Max vandaag

De politiek

Vervolgens kwam de politiek met het idee dat het goed zou zijn als er een fonds kwam om huurders te beschermen tegen een calamiteit bij de sociale woningbouw sector, zoals het failliet raken van een woningcorporatie. De corporaties zelf moesten geld in dat fonds storten. Het gevolg was dat veel corporaties geen geld meer konden steken in nieuwe projecten. Mede daardoor werd het aantal sociale woningen kleiner. Hierbij spelen gemeenten met hun beleid en projectontwikkelaars ook een rol. Deze partijen hebben meer financieel voordeel bij bouw van duurdere huizen.

Autoriteit Woning corporaties (Aw)

De Autoriteit Woning corporaties houdt vanaf 1 juli 2016 extern toezicht op het Waarborgfonds Sociale Woningbouw, beide organisaties hebben als doel de sociale woningcorporaties gezond te houden en te controleren. Woningcorporaties met een verhoogd risico staan onder verscherpt toezicht van de Autoriteit woningcorporaties.

Woonstede staat niet onder dit verscherpte toezicht, is dus financieel niet ongezond.

Stichting Woningcorporatie Plicht Getrouw is per 1 januari 2022 gefuseerd met Woonstede.

Woningcorporaties spelen een belangrijke rol in de Nederlandse woningmarkt.

Ze zorgen ervoor dat er voldoende betaalbare woningen beschikbaar zijn voor mensen met een laag inkomen.

Doorstroming bij huurwoningen in Ede is er amper.

Erik Erkelens

Bron: Aedes, Rijksoverheid

Doppen voor het goede doel

Voor het goede doel KNGF verzorgt de familie Gussinklo de coördinatie van de inzameling van losse plastic doppen. Zij kunnen u (als inzamelpunt) precies vertellen welke doppen wel of niet passen bij de inzameling en in welke hoeveelheden.

Familie Gussinklo
Halteweg 10 7122 MB Aalten Tel: 0543-461257
Spaarders zijn op maandag t/m zaterdag van harte welkom om de zakken met doppen af te geven. De eerste keer graag bellen. De zakken kunnen bij de grote container gezet worden.

Beste lezer,

Natuurlijk vult de redactie onze Nieuwsbrief met wetenswaardigheden. In elk nummer staan tips opdat u er beter van wordt. Denk aan tips om te besparen, bijvoorbeeld op energie of andere zaken.

Elk nummer bevat ook verhalen, voor de gezelligheid (Dagje uit) of een opinie.

Wij worden er erg vrolijk van als u eens een stukje instuurt. Dat mag over bijna alles gaan. Natuurlijk hoeft u geen literatuurstudie achter de rug te hebben, maar zelfs dan is dat voor anderen interessant om over te lezen.

De redactie behoudt het recht artikelen te redigeren, inkorten en corrigeren

Umbrië, een Italiaanse regio die het bezoeken waard is

Italië is opgedeeld in twintig regio's waarvan Toscane wel de meest bekende is. Umbrië dat grenst aan Toscane is minder bekend maar ook erg aantrekkelijk: mooie natuur en veel bezienswaardigheden. Umbrië is wat minder hectisch dan Toscane en de prijzen liggen er wat lager.

Assisi en Perugia zijn plaatsen die het bezoeken waard zijn.

Assisi dankt zijn naam aan Franciscus de dierenvriend. Op een mooie plek ligt de moederkerk van de Franciscanen: de Basiliek van Sint-Franciscus van Assisi. De basiliek bestaat uit drie delen. De basis wordt gevormd door een crypte met daarin het graf van Franciscus. Hierop zijn twee kerken gebouwd: de benedenkerk en de bovenkerk. In het schip van de bovenkerk zijn door Giotto grote fresco's (achtentwintig) geschilderd die het leven van Sint Franciscus verbeelden.

Mary-Ann Borggreve schreef in het oktobernummer van KBO Nieuwsbrief (nr. 10 blz. 9) een leuk stuk over een boek over Franciscus. De laatste zin van het stuk is: "Franciscus was de enige ridder die eigenhandig probeerde de oorlog te laten ophouden door met de vijand te praten in plaats van ertegen te vechten". Voor deze aanpak zouden meer machthebbers moeten kiezen.

NIP-subsidie voor heel Ede

Per 1 mei as. wil Gemeente Ede woningeigenaren helpen met het treffen van isolatiemaatregelen. Eigenaren van een woning met een laag energielabel en een WOZ-waarde tot € 429.300 hebben recht op een gratis woningopname en subsidie van € 1.500. Eigenaren met een laag inkomen en/of schulden krijgen tot € 6.000 om hun huis te isoleren.

energiesamenfoodvalley.nl/nip-edo

Een andere aantrekkelijke plaats niet ver van Assisi is **Perugia**. Het is een gezellige, niet zo drukke stad. Het oudste deel, gebouwd in de Middeleeuwen, is gelegen op een heuveltop. Laat je naar boven vervoeren met de MiniMetro (onbemande rytuigen). Elk jaar begin juli wordt er een jazz-evenement gehouden, Umbria Jazz; dit jaar voor de 50ste maal! Oudestijl jazzbands zijn goed vertegenwoordigd. Veel concerten zijn gratis bij te wonen en in de straten treden bandjes op. Perugia is

bekend om zijn chocolade. Er staat een grote chocoladefabriek (Perugina) met als specialiteit de Baci (kus), een heerlijk bonbon. Voor wie interesse heeft: de fabriek kan worden bezocht en bij een rondleiding is een proeverij inbegrepen.

Aperitivo

Als je in Italië rond 6 uur ergens wat gaat drinken krijg je er vaak wat hapjes bij. Soms (vooral in het noorden van Italië) omvat de aperitivo veel meer. De formule is niet overal gelijk maar bij een uitgebreide aperitivo krijg je een drankje naar keuze en een buffet van hapjes waarvan je mag nemen zoveel als je wilt. Daar betaal je één prijs voor. In Ravenna hadden we een aperitivo met wel 20 schotels en een drankje voor € 10 p.p. en in Bologna voor € 7 p.p.! Als je drinken bijbestelt moet je vaak weer € 10 aftikken, soms minder. De precieze spelregels zijn ons niet helemaal duidelijk en verschillen ook per aanbieder. Italianen nemen één of twee bordjes (altijd klein en van plastic) en gaan dan ergens anders dineren. Voor ons is de aperitivo een volledige maaltijd. De Italiaan drinkt bij voorkeur Spritz met Aperol bij de aperitivo.

Peter Knies

Fietshelm

Kies een helm die voldoet aan de Europese Norm (EN) 1078. Zo weet u zeker dat de basisveiligheid gegarandeerd is.

De Consumentenbond heeft de volgende 5 goed getest: (5 is uitmuntend - 1 is heel slecht)

Merk en model	prijs	kwaliteit
UVEX city i-vo MIPS	€ 125	4,0
Abus Hyban 2.0	€ 65	3,5
Alpina Haga-LED	€ 140	3,5
Giro Quarter FS	€ 41	3,5
Specialized Align II	€ 60	3,5

Dagje uit

Onlangs gingen we er op uit. Het doel was een bezoek aan Flipje Tiel. We deden milieubewust. We gingen met het OV.

Eerst naar Amersfoort, overstappen op een andere maatschappij, want we moesten naar Utrecht. Daar moesten we weer overstappen om naar Tiel te gaan. Het station van Tiel kent een huiskamer. Daar hebben we gezellig kunnen zitten met een kopje koffie. Daarna op pad want het station ligt aan de rand van Tiel. We werden verrast door wat we zagen, namelijk mooie oude gebouwen. Hier was duidelijk sprake van een oude stad. Aan het eind van het centrum was een stadspoort aan de rand van de Waal.

Hier is het streekmuseum. Daar hebben we heel wat geleerd van Tiel, namelijk dat hier Bataven woonden, die in dienst gingen bij de Romeinen. Tiel blijkt een vestingstad en een Hanzestad. Tiel is net als Dorestad slachtoffer van de Noormannen geweest.

De laatste maanden van WO II was Tiel onbewoond, want het lag in de frontlinie.

U leest hier in een paar zinnen de belangrijkste feiten over Tiel. Dit is allemaal interessant, maar het doel van onze reis was Flipje Tiel. U kunt zich waarschijnlijk nog wel "De Betuwe jam" herinneren.

In het streekmuseum is een hele zaal aan de Betuwe jam gewijd.

Eind 19^e eeuw was er in Tiel een azijnfabriek. De heer Fredericus Baesjou was eind 19^e eeuw directeur. In Engeland had hij kennis gemaakt met het maken van jam. Hij ging in zijn fabriek jam maken en wilde echt een kwaliteitsproduct maken. In de Betuwe zijn veel kwekerijen van fruit. Dat zorgde voor veel concurrentie en voor de noodzaak om reclame te maken.

In 1935 werd Flipje "geboren". Flipje is een jongetje dat is opgebouwd uit fruit.

Er zijn heel wat boekjes van Flipje verschenen en later kreeg je onder andere een hele serie sleutelhangers. Bij Theo thuis hadden ze een Flipje "bioscoop". Ik heb dat niet meegemaakt. Ik neem aan dat onze kruidenier een ander jam-merk had. In 1987 is de Betuwe jam overgenomen door Hero. U begrijpt dat veel Flipje items te zien zijn in het museum. Je kunt als je wilt zelfs je overtuigen tot Flipje. Toen wij er waren was er een vader met dochter, die zich verkleedden als Flipje. Met hun toestemming staan ze nu op de foto.

Toen weer naar huis via een andere route: Tiel-Arnhem, Arnhem-Ede, Ede-Lunteren. Drie etappes, elk met een andere maatschappij.

Mary-Ann Borggreve

Flipje

In Tiel, da's een stad aan de Linge, daar vind je bijzondere dingen: ja, daar vind je hem bekend van de jam! Daardoor ga je vreugdevol zingen!

Want daar staat het beeld van dat ventje Precies! Dat is Flip, ieder kent je! Dat joch van de jam op jouw boterham. Bekend van de jampot en 't prentje.

Zijn lijf lijkt precies een framboosje!
Hij staat daar in Tiel al een poosje
Hij lacht je steeds toe,
daarvan wordt hij nooit moe!
't Is het vriendje van Jan, Piet en...Koojsje.

Theo

Word KBO lid

Naast een belangenvereniging voor 55plussers zijn wij een gezelligheidsvereniging. U ontvangt als lid 11 keer per jaar het landelijke blad ONS Magazine en tegelijk ons lokale blad KBO Nieuwsbrief met actualiteit, tips, kortingen en informatie. De contributie voor onze vereniging, KBO Ede, bedraagt in 2024 € 26,50 per jaar voor een alleengaande en € 46,00 per jaar voor een echtpaar of samenwonenden.

Geef u op via telefoon 06-27 09 17 46, email: ledenadministratie@kbo-ede.nl of bezoek onze website: kbo-ede.nl.

Agenda KBO en PCOB

Op de bijeenkomst van KBO Ede en PCOB zijn de leden van beide seniorenverenigingen van harte welkom. Bij activiteiten met een beperkte capaciteit hebben leden van de eigen afdeling voorrang.

KBO Programma

- 15 mei Excursie naar het Natuurcentrum Veluwe met film, Groot Ginkelse weg 2 A, Ede
- 19 juni Fietstocht van 20 tot 25 km. in de Craats. Start Bosroos
- 21 augustus Verjaardagsfeestje voor leden die dit jaar 80, 90, of 100 worden
- 18 september Bingo

De bijeenkomsten vinden plaats in de zaal van het appartementencomplex "De Bosroos", hoek rotonde Proosdijerveldweg/Veenderweg. Ingang aan de Rozenlaan. Aanvang 14.00 uur, tenzij anders vermeld.

PCOB Ede Lunteren Programma

- Informatie op www.pcob.nl/afdelingen/ede/

De bijeenkomsten zijn in "Rehoboth", Driehoek 11 te Ede, tenzij anders vermeld.

PCOB Bennekom Programma

- Informatie op www.pcob.nl/nieuws/activiteiten-pcob-bennekom.

Standaard locatie voor de activiteiten: Gemeentecentrum De Brink, Brinkstraat 39 in Bennekom.

SUDOKU ★★ ★

4	9	5				2		8
		7			8	4		
	3		4		2			
3							2	9
		1		3	4	7		
7	8		9		6			1
5						8		7
			7	2				4
1			3				5	

